

گزارش

افغان ها؛ گوش به زنگ ورود به مدرسه ایرانی

مهرماه امسال برای کودکان افغان مهاجر در ایران رنگ و بوی دیگر دارد. امسال افغان هایی که مدرک اقامت قانونی ندارند نیز می توانند به مدرسه بروند. اهمیت این تحول چیست و چه پیامدهایی می تواند داشته باشد؟

کودک‌های بی در پی، جنگ های خانمان سوز داخلی، روی کار آمدن گروه های افراطی و تجاوزگری ابرقدرت ها سال ها است که بر پیکر رنجور جامعه ی افغانستان چنگ انداخته و افزون بر ستاندن قربانیان بسیار، میلیون ها نفر از ایشان را آواره ساخته است.

طی بیش از سه دهه ی گذشته، ایران یکی از مقاصد اصلی مهاجرت افغان های گریزان از جنگ و ناامنی بوده تا جایی که ایران به واسطه ی این مهاجرت به یکی از نخستین کشورهای مهاجرپذیر جهان تبدیل شده است.

حضور گسترده ی افغان ها در ایران به عنوان یک پدیده ی سیاسی- اجتماعی پیامدها و مسایل خاص خود را به دنبال داشته که یکی از مهمترین آن ها موضوع تحصیل کودکان، نوجوانان و حتی بزرگسالان افغانستانی در نظام آموزشی کشورمان بوده است.

طی این سال ها، افغانستانی هایی که موفق به گرفتن اجازه ی اقامت در کشورمان شده اند با وجود برخی دشواری ها امکان تحصیل در مدارس ایرانی را یافته اند تا جایی که بنا بر اعلان پارسل قائم مقام وزیر آموزش و پرورش در امور بین الملل اکنون بیش از ۲۳۰ هزار نفر از آنان در مدرسه های ایرانی درس می خوانند. افزون بر این شمار، ده ها هزار طلبه و دانشجوی افغان در سراسر ایران تحصیل می کنند. مشکل اصلی افغان ها در تحصیل سرگردانی آنان است که در شرایط صعبی بحرانی و بدون دریافت تذکره (همان گذرنامه) وارد ایران شده اند و در نتیجه نتوانسته اند مجوز اقامت قانونی در ایران دریافت دارند.

افزایش مشکل های پیش روی افغان ها برای تحصیل در ایران سبب شد تا این موضوع به یکی از دغدغه های مسوولان جمهوری اسلامی ایران تبدیل شود تا جایی که رهبر انقلاب در اواخر اردیبهشت ماه در سخنانی تصریح کرد: هیچ کودک افغانستانی، حتی مهاجرینی که به صورت غیرقانونی و بی مدرک در ایران حضور دارند، نباید از تحصیل بازمانند و همه ی آن ها باید در مدارس ایرانی ثبت نام شوند. وزارت کشور در ماه جاری به دانش آموزان ۷ تا ۱۸ سال افغان که مدرک اقامت قانونی ندارند، فرصت داد تا برای دریافت «معرفی نامه تحصیلی» که به آنان امکان ثبت نام در مدارس ایران را می دهد، اقدام کنند. در زمینه ی این مساله و حل معضل ثبت نام نشدن افغان ها در مدارس ایران باید به چند نکته اشاره کرد:

۱- تحصیل و دانش آموزی افغان ها در ایران موضوعی است که از زاویه ی متفاوت از دیدگاه قانونی و سیستمی نیز باید به آن نگریست و این زاویه ی انسانی و دینی است. در اختیار قرار دادن امکان سوادآموزی برای فرزندان مهاجران ستم کشیده یی که به ایران و ملت آن پناه آورده اند امری است که اخلاق انسانی و آموزه های مذهبی، ما را به آن فرامی خواند و به رغم دشواری های فراهم آوری زمینه های آن، مسوولیتی بشری و دینی را بر عهده ی مسوولان کشور و نیز شهروندان ایرانی قرار می دهد.

۲- تحصیل کودکان و جوانان افغان در ایران دربردارنده ی فرصت های مشترکی برای ۲ ملت ایران و افغانستان است. با نگاهی به جامعه ی متخصصان کشور افغانستان در زمینه های گوناگون می بینیم که بسیاری از آنان دانش آموخته ی ایران هستند. در میان مسوولان سیاسی این کشور نیز شمار کسانی که در نظام آموزشی ایران تحصیل کرده اند فراوان است. این دانش آموختگان با توجه به تفاوت معنادر کیفیت آموزش در ایران و افغانستان می توانند نخبگانی تاثیرگذار در فرایند بازسازی این کشور جنگ زده در زمینه های گوناگون باشند. در دیگر سو، تعلیم و تربیت آینده سازان افغانستان سودمندی های فراوانی برای جمهوری اسلامی ایران دارد. طی سال های گذشته بسیاری از دولت ها با صرف هزینه ها بالا تلاش کرده اند با اقدام هایی نظیر اعطای بورس های تحصیلی، گسترش آموزش های فرهنگی در حوزه های زبانی، دینی و ... در برخی کشورهای هدف زمینه های نفوذ خود را فراهم آورند و نوعی جذبه ی فکری، فرهنگی و حتی سیاسی در ویرای مرزهای خود ایجاد کنند.

۳- در زمینه ی تحصیل افغان ها در ایران برخی بر این باورند وجود این مهاجران در کشورمان طی سال های گذشته پیامدهای نامطلوب امنیتی و اجتماعی را به دنبال داشته و در شرایطی که نظام آموزشی ما در زمان حاضر با چالش های فراوانی رو به رو است نباید هزینه ها و فشار بیشتری را بر این نظام تحصیل کرد و بر پیامدهای نامطلوب یادشده نیز افزود.

۴- همچنان که مسوولان آموزش و پرورش بارها بیان کرده اند ۲ موضوع نداشتن مدارک شناسایی و هزینه ی تحصیل عمده ترین مشکل افغان ها برای تحصیل در ایران است. در خصوص مشکل نخست می توان از طریق فرایندهایی چون ثبت نام افغان های بدون مجوز اقامت، نسبت به ساماندهی اطلاعات حضور آنان در ایران اقدام کرد و از ابهام های مربوط به وضعیت نامعلوم آن ها کاست. در مورد هزینه ها نیز یکی از مهمترین راهکارهای تأمین منابع مالی کاربست دیپلماسی برای بهره جویی از کمک نهاد های بین المللی است.

در طول سال های گذشته یکی از اصلی ترین چالش ها برای دریافت کمک از سازمان های نظیر کمیساری عالی پناهندگان سازمان ملل وضعیت مبهم و اطلاعات ناکافی در مورد افغانستانی هایی بوده که بدون مجوز در ایران به سر برده اند. در فضای تازه ی سیاست خارجی جمهوری اسلامی، کاربرد ابزارهای دیپلماتیک از راهکارهایی است که می تواند منابع بیشتری را در اختیار نظام آموزشی ایران قرار دهد و سهم ناچیز کمک های خارجی را تا حدی جبران کند. به این ترتیب، افغان های مشتاق تحصیل در ایران می توانند امیدوارتر از قبیل از مدارس کم کیفیت خودگردان راهی واحدهای آموزشی دولتی شوند و از مزایای درس خواندن در این واحدها استفاده کنند.

«عظیم حمیدپور»

وزیر آموزش و پرورش:

تربیت اجتماعی، ماموریت اصلی سازمان دانش آموزی

وزیر آموزش و پرورش با اشاره به اهداف شش گانه تربیت در سند تحول بنیادین گفت: مهم ترین نوع تربیت در برنامه های سازمان دانش آموزی تربیت اجتماعی سیاسی است که باید در رأس تمام فعالیت های سازمان قرار گیرد.

به گزارش شاپرک ، علی اصغر فانی در آیین بازدید و افتتاح هشتمین اردوی ملی پیش آهنگان پیشاتازان سازمان دانش آموزی که در اردوگاه شهید باهنر برگزار شد با تبریک ولادت حضرت فاطمه معصومه(س) و آغاز دهه کرامت به مریدان حاضر در اردو اظهار کرد: برگزاری اردوی پیش آهنگان پیشاتازان را پس از سال ها وقفه مبارک می دانم و امیدوارم این اردو به اهداف متعالیش مطابق با سند تحول بنیادین برسد.

وی افزود: در این اردو دانش آموزان باید یاد بگیرند که چگونه با هم تعامل داشته باشند نظرات یکدیگر را بشنوند و آستانه تحمل خود را بالا ببرند تا بتوانند در یک کار جمعی و گروهی مهارت های چگونه با هم زیستن را به خوبی فرا گیرند .

فانی ادامه داد: دانش آموزان در ذیل فعالیت های مختلف در سازمان دانش آموزی چگونگی مسئله یابی ، مسئله شناسی، مهارت های حل مسئله ، مدیریت گروهی ، تشکیلاتی ، هویت تشکیلاتی و چگونگی مواجهه با مسائل مختلف را یاد بگیرند و بتوانند علاوه بر تحمل نظرات مخالف آن ها را نسبت به مسائل روز مجاب کنند.

عضو کابینه تدبیر و امید با بیان این که دوران دستور های امرانه و فشار بر دانش آموزان تمام شده است، خاطر نشان کرد: باید فرهنگ تعامل ، تفاهم و گفت گو را در دانش آموزان نهادینه کنیم و تلاش کنیم تا زمینه حضور در مجامع داخلی و

جهانی در آن ها فراهم شود.

وی ادامه داد: توافق هسته ای نمونه ای از حضور فعال و موثر ایرانیان در مجامع بین المللی بود که با حمایت های مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و مدیریت رئیس جمهور به پیروزی بزرگی تبدیل شد.

فانی با بیان این که تقویت فعالیت های سازمان دانش آموزی خواسته رئیس جمهور است تصریح کرد: تقویت فعالیت های سازمان باید به فعال تر شدن دانش آموزان در صحنه های مختلف اجتماعی و مسئولیت پذیر کردن آنها در مجامع داخلی منجر شود و باید تلاش کنیم مریدان و دانش آموزان در قالب برگزاری این اردوها به توانمندی و کارایی در اداره امور برسند.

وزیر آموزش و پرورش با اشاره به سیاست دانش آموزان موثر تر باشید.

برگزاری طرح پایش کار آفرینی، ویژه دانش آموزان

پایه هفتم و هشتم

معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش با اشاره به اینکه برای دانش آموزان پایه های هفتم و هشتم طرح پایش کار آفرینی را طراحی کردیم و تمام دانش آموزان بر اساس آزمونی که مطابق با فرهنگ ایرانی برگزار می شود، مورد سنجش قرار گرفتند، خاطر نشان کرد: هدف اول استعداد سنجی دانش آموزان بود تا مشخص شود در حوزه کار آفرینی چه ظرفیت ها و توانمندی هایی دارند و نقاط ضعف و قوتشان مشخص شود. این استعداد سنجی در سطح مدرسه، منطقه و استان قابل انجام است.

زرافشان تصریح کرد: استعداد های برتر کار آفرینی که در این مرحله شناسایی می شوند، مورد حمایت قرار می گیرند. تصمیم داریم در تابستان سال جاری یک اردو کار آفرینی برای ۴۰۰ نفر از دانش آموزان دختر و پسر برگزیده برگزار کنیم. راه اندازی باشگاه مجازی کار آفرینی برای این دانش آموزان یکی دیگر از اقداماتی است که به دنبال اجرای آن هستیم تا این دانش آموزان در آن عضو شوند و با یکدیگر تبادل دانش کنند.

معاون آموزش متوسطه وزیر آموزش و پرورش با اشاره به اینکه برای دانش آموزان پایه های هفتم و هشتم طرح پایش کار آفرینی را طراحی کردیم و تمام دانش آموزان بر اساس آزمونی که مطابق با فرهنگ ایرانی برگزار می شود، مورد سنجش قرار گرفتند، خاطر نشان کرد: هدف اول استعداد سنجی دانش آموزان بود تا مشخص شود در حوزه کار آفرینی چه ظرفیت ها و توانمندی هایی دارند و نقاط ضعف و قوتشان مشخص شود. این استعداد سنجی در سطح مدرسه، منطقه و استان قابل انجام است.

زرافشان تصریح کرد: استعداد های برتر کار آفرینی که در این مرحله شناسایی می شوند، مورد حمایت قرار می گیرند. تصمیم داریم در تابستان سال جاری یک اردو کار آفرینی برای ۴۰۰ نفر از دانش آموزان دختر و پسر برگزیده برگزار کنیم. راه اندازی باشگاه مجازی کار آفرینی برای این دانش آموزان یکی دیگر از اقداماتی است که به دنبال اجرای آن هستیم تا این دانش آموزان در آن عضو شوند و با یکدیگر تبادل دانش کنند.

زنگ تفریح

«عکس: همیون بدیع فر (نگرودی)»

معرفی رشته زمین شناسی

بجاست قبل از معرفی رشته زمین شناسی درباره زمین ، مطالبی را هر چند تکراری ، مرور کنیم.

ساختمان زمین که روی آن را صخره ها و کوه های مرتفع و اقیانوس های عمیق دربر گرفته لایه رویی اش حدود ۵۰ کیلومتر و قطر هسته بیرونی ۲۰۰۰ کیلومتر و قطر هسته درونی ۱۳۰۰ کیلومتر می باشد. هسته بیرونی از آهن و نیکل تشکیل شده که وجود این دو فلز میدان های مغناطیسی کره زمین را پدید آورده است.

رشته زمین شناسی به فارغ التحصیلان خود همین زمین را می شناساند . زمینی که نسبت به سایر کرات آسمانی هیچ هم به حساب نمی آید ، راز و رمز هایی دارد که باید برای شناخت آن واحدهای دانشگاهی را یکی پس از دیگری پشت سر گذاشت.

به لحاظ فراوانی منابع طبیعی در کشور و وجود ذخائر با ارزش در اعماق زمین ، دانش زمین شناسی از نظر علمی و اقتصادی دارای ارزش های ویژه ای است و نقش موثری را در زمینه شناخت منابع معدنی ، اکتشاف ، بهره برداری از آنها و به طور اخص منابع نفتی دارد.

این رشته ارتباط بسیار نزدیکی با علوم زیستی و شیمی داشته و استفاده از نقشه های ماهواره ای ، سیستم های اطلاعات جغرافیایی و نقشه برداری در آن واجد اهمیت زیادی می باشد.

بسیاری از علوم از جمله آب ، خاک و هواشناسی و جغرافیا در ارتباط تنگاتنگ با علوم زمین هستند. تحصیل در این رشته شرایط جسمانی مناسب را می طلبد چون داوطلب باید قادر باشد واحدهایی را که عمدتاً از صحران و بیابان انجام می شود را با موفقیت طی کند . اسکان ادامه تحصیل تا سطوح عالی دکتری تخصصی در گرایش های مختلف این رشته در کشور وجود دارد.

صنعت و بازار کار:

مراکز آموزشی - پژوهشی ، سطوح دبیرستانی و آزمایشگاه هایی که درباره زمین تحقیقات می کنند ، مراکز تحقیقاتی جغرافیایی ، مراکز نقشه برداری ، معادن و برخی مراکز نفتی ، مکان هایی هستند که به فارغ التحصیلان این رشته ، امکان جذب را می دهند.

کاغذ اخبار

راه اندازی شبکه «شاد» ویژه دانش آموزی

معاون فرهنگی و پرورشی وزیر آموزش و پرورش گفت: از سال تحصیلی آینده شبکه اجتماعی دانش آموزان در کشور با نام شبکه شاد راه اندازی می شود.

به گزارش فارس، حمیدرضا کفاش در نشست با دانش آموزان قرارگاه های دانش سراسر کشور در اردوی آموزشی- تشکیلاتی دختران آفتاب در اردبیل اظهار کرد: ما در گام نخست محور آموزش را مورد توجه قرار دادیم تا برای مریدان تربیتی با هدف توانمندسازی آنها و آشنایی بیشتر با فضای مجازی بتوانیم حرکت های تاثیرگذاری را به انجام برسانیم. وی با بیان اینکه محقق شدن این امر در ورود فعال دانش آموزان به عرصه های فضای مجازی و اینترنتی نیازمند برنامه های آموزشی و تقویت فعالیت های آگاه سازی است، افزود: در این ارتباط اقدام به تاسیس شبکه اجتماعی دانش آموزان در کشور کردیم که از مهر ماه این شبکه با عنوان «شبکه شاد» راه اندازی شده و زمینه حضور توانمند دانش آموزان را در حوزه های مجازی فراهم خواهد کرد.

معاون فرهنگی و پرورشی وزیر آموزش و پرورش یادآور شد: ما در سال گذشته کارهای زیربنایی و تخصصی را به همراه توانمندی نیروی انسانی مورد توجه قرار دادیم و سعی مان بر این بوده تا بتوانیم دانش آموزان علاقمند را وارد رقابت های علوم قرآنی، معارف و المپیادهای داخلی و خارجی کنیم که قطعاً بر این باوریم ورود دانش آموزان به فضاهای مجازی در قالب راه اندازی سایت ها و وبلاگ ها می تواند تاثیرگذاری خاصی را داشته باشد.

کفاش خطاب به دختران شرکت کننده در اردوی آموزشی - تشکیلاتی دختران آفتاب گفت: شما دانش آموزان منتخب اتحادیه انجمن های اسلامی دانش آموزان باید حضور فعال و قوی در عرصه مجازی داشته باشید تا این حضور تاثیرگذار به توانمندی دانش آموزان متدین با تولید محتوا و تقویت فضای مجازی بیشتر کمک کند. این مسئول تصریح کرد: قطعاً در قالب وبلاگ و سایت هایی که توسط دانش آموزان طراحی می شود می توانیم محتوای غنی ارزش های دینی و اسلامی را به همراه سبک زندگی اسلامی و دینی در این فضا تبلیغ و ترویج کنیم تا همه بتوانند از این بستر تقویتی استفاده کنند.

تشکیل انجمن نخبگان هنری دانش آموز کشور

مدیر کل فرهنگی، هنری، اردوها و فضاهای پرورشی وزارت آموزش و پرورش کشور از تلاشها برای تشکیل انجمن نخبگان هنری دانش آموز خبر داد. به گزارش شاپرک، مهدی علی اکبر زاده در آیین اختتام سی و سومین مسابقات فرهنگی و هنری دانش آموزان پسر کشور در محل اردوگاه شهید رجایی نیشابور اظهار کرد: این انجمن باید متشکل از دانش آموزان هنرمند و توانمند این دوره از مسابقات و دیگر دانش آموزان هنرمند نخبه باشد. وی در ادامه با بیان اینکه هنرمندی که سبک و سیاق نداشته باشد کمبود دارد خطاب به دانش آموزان گفت: سبک و سیاق رضوی را در فعالیت های خود به اجرا بگذارید زیرا این وظیفه ای است که اگر انجام نشود آثاری با متناسب های حضرت طراحی نمی شود. این مقام مسوول افزود: خراسان رضوی سرزمینی که نعمت های بزرگ الهی در آن قرار گرفته و هنرمندان باید در انجام وظایف خود به این نکته توجه ویژه داشته باشند. وی اظهار کرد: هنر یک زبان ارتباط بین المللی است و یک هنرمند باید زیبایی ها را قبول کند و دانش آموزان باید این زبان بین المللی را بخوبی فرا بگیرند تا بتوانند تاثیر گذار باشند.